

Könyvvizsgálói jelentés

5. Jelentés készítés

- Független könyvvizsgálói jelentés szabályozói

-

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
2013/34/EK EGYSÉGES IRÁNYELVE,
- 2000. évi C. törvény
- 700-as témaszámú Nemzeti Könyvvizsgálati
Standardok (Több standard!)

A standardok szerint a könyvvizsgálat célja, feladata, alapelvei (a jelentés foglalja össze)

- Cél: Gazdasági döntések megalapozása
- Feladat: Összehasonlítás és jelentés
- Alapelvei:
  - bizalom
  - etikai elvárások
  - tervszerűség
  - dokumentáltság
  - szakmai szkepticizmus
  - elegendő, megfelelő bizonyíték
  - kellő (könyvvizsgálói) bizonyosság

A jelentéssel szemben támasztott követelmények

- Egyértelműség
- Határozott, pozitív formában kifejezésre juttatott vélemény kinyilvánítás
- A felhasználáshoz szükséges háttér-információk maradéktalan bemutatása
- Tömörség
- Közérthetőség
- Meghatározott szerkezetben történő bemutatás

A jelentés szerkezete

- Bevezető szakasz (cím és címzett)
- Véleményező szakasz
  - Vélemény
  - A vélemény alapja
  - (Figyelemfelhívások – a vállalkozás folytatása, kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések, egyéb figyelemfelhívás)
- (Egyéb információk – évesnél az üzleti jelentés)
- A pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatos felelősség kérdései
  - A vezetés felelőssége
  - A könyvvizsgáló felelőssége
- (Egyéb kérdések, jelentéstételi kötelezettségek)
- Befejező szakasz
  - Aláírás(ok)
  - A könyvvizsgáló azonosítása
  - A könyvvizsgálói jelentés dátuma

*Bevezető szakasz - a független
könyvvizsgálói jelentés megnevezése*

A „független könyvvizsgáló”
megnevezést alkalmazni **kell!**

Bevezető szakasz - címzett

- Úgy kell megnevezni, ahogyan azt a megbízási feltételek és a helyi szabályok megkövetelik.
- Általában azon vizsgált szervezet **tulajdonosainak** kell címezni, amelynek a pénzügyi kimutatását auditálják.

A véleményező szakasz

Vélemény

- Azonosítások ...
- Keretelvek (szabályrendszerek) fajtái
- Hitelesítő vélemény-minősített vélemény

A vélemény alapja

(Figyelemfelhívás – A vállalkozás folytatása)

(Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések)

(Egyéb figyelemfelhívás)

Véleményező szakasz - azonosítás

- melyik vállalkozó,
- melyik üzleti évre vonatkozó (jellemzően 12 hónap),
- milyen mérlegfordulónappal készült (jellemzően december 31.),
- milyen formájú,
- milyen elemeket tartalmazó,
- milyen főbb jellemző adatokat tartalmazó beszámolója,
- milyen beszámolási szabályrendszert alkalmaztak a beszámoló összeállításánál.

Véleményező szakasz – keretelv, vélemény

- a pénzügyi kimutatások az általános beszámoló készítési elvekkel összhangban készültek-e,
- a beszámoló megfelel-e azon előírásoknak, amelyek a könyvvizsgáló számára a beszámolóban szereplő adatok vonatkozásában feladatokat határoznak meg,
- a pénzügyi kimutatások valóságnak megfelelő és korrekt (megbízható és valós) képet adnak-e a beszámoló-készítési elvekkel összhangban,
- a könyvvizsgáló véleményét arról, hogy az éves beszámoló, összhangban áll-e az ugyanazon üzleti évről készített üzleti jelentéssel,
- a (hitelesítő, korlátozott, elutasító) könyvvizsgálói véleményt, vagy a vélemény megadásának elutasítását, valamint a figyelemfelhívást.

Véleményező szakasz – a figyelemfelhívás főbb okai

- Olyan keretelvek alapján állították össze a beszámolót, ami nem elfogadható.
- Különleges célú keretelvek szerint állították össze a beszámolót.
- A könyvvizsgáló a jelentés aláírása, kibocsátása után, később értesül olyan új körülményről, ami miatt új jelentést készít.
- Kivételes peres ügy, vagy szabályozói intézkedés jövőbeni kimenetelével kapcsolatos **lényeges bizonytalanság**.
- A fordulónap után, de a jelentés kiadása előtti időpontban bekövetkezett jelentős esemény.
- Új előírás hatálybalépése előtti- de megengedett, jogszerű alkalmazása, amely átfogó hatású a pénzügyi beszámoló vonatkozásában.
- Olyan katasztrófa, amely jelentős hatást gyakorolt vagy gyakorol a társaság pénzügyi helyzetére

Véleményező szakasz – a figyelemfelhívó megjegyzés

- A könyvvizsgáló felhívja a figyelmet olyan kérdésre, amelyet ugyan megfelelően prezentáltak vagy közzétettek a pénzügyi kimutatásokban, de jelentősége miatt alapvető abból a szempontból, hogy a felhasználók megértsék a pénzügyi kimutatásokat, vagy
- nem érinti a könyvvizsgáló véleményét, az ebben a vonatkozásban nem tekinthető minősítettnek,
- a jelentés többi eleme megegyezik a minősítés nélküli jelentés elemeivel.

Véleményező szakasz – egyéb megjegyzés

a könyvvizsgáló felhívja a figyelmet adott esetben a pénzügyi kimutatásokat érintő olyan megjegyzésekre, vagy bármilyen más kérdésre, amely releváns abból a szempontból, hogy a felhasználók megértsék a könyvvizsgálatot, a könyvvizsgáló felelősségét vagy a könyvvizsgálói jelentést és amelyeket a pénzügyi kimutatásokhoz kapcsolódó mellékletek nem tartalmaznak

- nem érinti a könyvvizsgáló véleményét, az ebben a vonatkozásban nem tekinthető minősítettnek,
- a jelentés többi eleme megegyezik a minősítés nélküli jelentés elemeivel.

A vélemény alapja szakasz

- Könyvvizsgálati szabályok beazonosítása
- A feladat megfogalmazása – mit kell vizsgálni
- Függetlenség – és annak joghatósága (hol érvényes szabályok szerint kell függetlenek lenni)
- Hatókör – felelősség átvételének háttere

(amennyiben minősített a vélemény, akkor ide kell az indoklása is)

A vezetőség felelőssége szakasz

Felelősség:

- A hibák kiszűrése a menedzsment feladata (a csalás kiszűrése is)
- A vállalkozás folytatásának megítélése.
- A beszámoló összeállításának folyamata.

Feladat:

- az éves beszámolónak a számviteli törvényben foglaltak és a Magyarországon elfogadott általános számviteli elvek szerint történő elkészítése és valós bemutatása,
- releváns belső ellenőrzés kialakítása és működtetése,
- megfelelő számviteli politika kiválasztása és alkalmazása,
- ésszerű számviteli becslések

A könyvvizsgáló felelőssége - szakasz

Felelősség:

- Kellő bizonyosság megszerzése - ennek alapján jelentés
- A „lényegesség” megítélése - önmagában vagy együtt befolyásol
- Csalás miatti hiba kockázata nagyobb
- Szakmai szkepticizmus és „szakmai megítélés” alkalmazása
- A vezetőség becsléseinek, a közlések ésszerűségének értékelése
- Vállalkozás folytatására adott vezetői döntés megítélése. (Van-e ezzel ellentétes bizonyíték?)
- A beszámoló struktúrájának, tartalmának, megbízhatóságának értékelése
- Kommunikáció a vezetőséggel
- Tőzsdei cégeknél: kulcsfontosságú kérdések megfogalmazása

Feladat:

- Az éves beszámoló véleményezése
- Az üzleti jelentés és az éves beszámoló összhangjának megítélése

Egyéb kérdések szakasz

- A könyvvizsgálónak vissza kéne lépnie a könyvvizsgálói megbízástól, de azt jogszabályi kötelezettség miatt nem teheti meg
- Jelentéstétel több pénzügyi kimutatás együtteséről
- A könyvvizsgálói jelentés terjesztésének vagy felhasználásának korlátozása
- Másik könyvvizsgálóval kapcsolatos közlendő

A jelentés befejező szakasza

Keltezés

Könyvvizsgáló cég
képviselőjének aláírása

Képviselőre jogosult neve

Könyvvizsgáló cég neve

Könyvvizsgáló cég székhelye

Könyvvizsgáló cég
nyilvántartási száma

Kamarai tag

könyvvizsgáló aláírása

Kamarai tag

könyvvizsgáló neve

Könyvvizsgáló

nyilvántartási száma

A jelentés befejező szakasza - keltezés

- A könyvvizsgálónak a könyvvizsgálat befejezésének időpontjával kell kelteznie jelentését, azaz a jelentés dátuma a helyszíni vizsgálat – elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékok összegyűjtése – befejezésének napja.
- A könyvvizsgálói jelentés dátuma célszerűen megegyezik a teljességi nyilatkozat dátumával és a beszámoló (mérlegkészítés, teljességi nyilatkozat) dátumával, de semmiképp sem korábbi azoknál.

A jelentés befejező szakasza – a könyvvizsgáló címe

- Egy meghatározott hely: amely általában az a székhely, ahol a könyvvizsgálatért felelős könyvvizsgálónak az irodája működik.
- A magyar jogszabályokon alapuló vizsgálatok esetében:
  - a könyvvizsgálatért személyében felelős könyvvizsgáló nevét,
  - kamarai tagsági illetve nyilvántartásba-vételi számát
  - könyvvizsgálói társaság esetén a társaság képviselőjére jogosult személy nevét, aláírását, a társaság megnevezését, székhelyét, kamarai nyilvántartási számátszükséges megadni.

A jelentés befejező szakasza a könyvvizsgáló aláírása

- A könyvvizsgálói jelentést mindig az írja alá aki a könyvvizsgálatért felelős:
  - Amennyiben a választott könyvvizsgáló cég, két aláírója van a könyvvizsgálói jelentésnek.
    - az aláíró személyében felelős könyvvizsgáló,
    - a könyvvizsgáló társaság nevében cégszerű aláírási joggal rendelkező személy.
  - Amennyiben a könyvvizsgáló társaság ügyvezetője és a bejegyzett könyvvizsgáló személye megegyezik: elegendő az egyszemélyi aláírás, feltüntetve a személy összes minőségét.

A jelentés (könyvvizsgálói vélemény) fajtái

- Tiszta
  - NINCS figyelemfelhívó vagy egyéb megjegyzés
  - NINCS minősített vélemény
- Minősített
  - VAN figyelemfelhívó vagy egyéb megjegyzés és/vagy
  - VAN minősített vélemény

A minősítés okai

1. Bizonytalanság
  - 1/a. Hatókör korlátozás
  - 1/b. Eredendő kockázat

2. Vezetéstől eltérő vélemény

1/a. A vizsgálati hatókör korlátozása

- Objektív okok miatt nem lehet bizonyos szükséges eljárásokat elvégezni.
- Okozhatja:
  - Körülmény:
    - megbízás a leltárt követően jön létre és a könyvvizsgáló nem tud alternatív eljárásokkal meggyőződni az év végi készletek mennyiségének helyességéről,
    - megsemmisült bizonylatok,
    - elégtelen nyilvántartások,
  - Vezetés :
    - nem engedi meg, hogy a könyvvizsgáló részt vegyen a leltáron,
    - nem járul hozzá az egyenlegközlők kiküldéséhez és ennek nincs elfogadható indoka
    - a teljességi nyilatkozatot (vagy más nyilatkozatot, amelyet a könyvvizsgáló szükségesnek tart) nem vagy nem a megfelelő tartalommal ír alá

1/b. Eredendő bizonytalanság

„A bizonytalanság egy olyan körülmény, amely kimenetele a gazdálkodó közvetlen ellenőrzésén kívül eső, jövőbeli cselekményektől vagy eseményektől függ, de amely a pénzügyi kimutatásokat befolyásolhatja.”

Ilyen eredendő bizonytalanság lehet:

- Egy peres ügy, amelynek a kimenetele bizonytalan.
- Olyan már ismert jogszabályi változások, amelyek jelentős hatással lehetnek a gazdálkodó szervezetre és ezáltal annak pénzügyi kimutatásaira, de amelyek hatása még nem mérhető fel pontosan.
- A vállalkozás folytathatóságát érintő lényeges kétely.

2. Véleményeltérés

- A könyvvizsgáló elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzett arról, hogy a pénzügyi kimutatások lényeges hibás állítást (vagy kihagyást) tartalmaznak, amelyeket a vezetés nem korigált.
- Okozhatja:
  - Az alkalmazott számviteli politika, részben vagy egészben nem felel meg a beszámolóképzés alapjául szolgáló számviteli elveknek.
  - Az egyébként a vonatkozó beszámolóképzési elvekkel összhangban álló számviteli politikát nem követik.
  - A pénzügyi kimutatásokban lényeges hibás állítások szerepelnek, a gazdálkodó nem megfelelően, nem teljes körűen vagy egyáltalán nem mutat be olyan információkat, amelyek a könyvvizsgáló véleménye szerint a pénzügyi kimutatások megítélésében jelentős szerepet játszanak.
  - A kiegészítő melléklet hiányos.
  - A csalásból vagy hibából eredő lényeges hibás állítás nem vagy nem megfelelően lett korigálva.
  - A szabályszegések hatásait nem megfelelően tükrözik a pénzügyi kimutatások.
  - A vállalkozás folytatását érintő bizonytalanság nem vagy nem megfelelően került bemutatásra a kiegészítő megjegyzésekben.
  - A vállalkozás folytatása elvét helytelenül alkalmazták.

A könyvvizsgálói jelentés - tiszta

- Minősítés nélküli véleményt tartalmaz
- Figyelemfelhívó vagy egyéb megjegyzést nem tartalmaz
- A könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, hogy a pénzügyi kimutatások valóságnak megfelelő és korrekt képet adnak a meghatározott beszámoló-készítési elvekkel összhangban
- A minősítés nélküli vélemény azt is magában foglalja, hogy a számviteli elvekben vagy azok alkalmazási módszereiben bekövetkezett változásokat, valamint azok kihatásait kellő módon vették figyelembe és mutatták be

Könyvvizsgálói jelentés - minősített

- A könyvvizsgálói véleményt nem érintő tényezők
  - figyelemfelhívás(ok)
- A könyvvizsgálói véleményt érintő tényezők – minősített vélemény:
- korlátozott vélemény,
- vélemény megadásának elutasítása (véleménynyilvánítás elutasítása),
- elutasító vélemény (ellenvélemény)

A könyvvizsgálói véleményt érintő tényállások

- A könyvvizsgáló nem adhat korlátozás nélküli véleményt abban az esetben ha:
  - a könyvvizsgálói munka hatókörének korlátozása korlátozott véleményt vagy a vélemény megadásának elutasítását eredményezheti,
  - a vezetéstől eltérő álláspont képviselése az alkalmazott számviteli politika elfogadhatóságát, alkalmazását vagy pénzügyi kimutatásokban való megfelelő közzétételét illetően korlátozott véleményt vagy pedig elutasító véleményt eredményezhet,
  - és – a könyvvizsgáló megítélése szerint – annak kihatása a pénzügyi kimutatásokra lényeges lehet.

A minősített vélemény általános szabályai:

- egyértelmű és világos kifejezés,
- üzleti titoksértés elkerülése,
- az összes alapvető ok egyértelmű ismertetése a jelentésben,
- a minősítés pénzügyi kimutatásokra gyakorolt hatásainak számszerűsítése,

A minősítést meg kell vitatni a vezetéssel és az irányítással megbízott személyekkel és a követő évben mérlegelni kell a hatását.

Korlátozott vélemény

- A könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, miszerint minősítés nélküli vélemény nem adható, viszont a vezetéstől eltérő álláspont hatása, vagy a vizsgálati hatókör korlátozása nem annyira lényeges és átfogó érvényű, hogy elutasító véleményre vagy a vélemény megadásának elutasítására lenne szükség.
- A korlátozott véleményt olyan szófordulattal kell kifejezni, hogy „kivéve” azon tényezők hatásait, amelyekre a korlátozás vonatkozik és természetesen be kell mutatni a korlátozás okait.

Vélemény megadásának elutasítása (véleménynyilvánítás elutasítása)

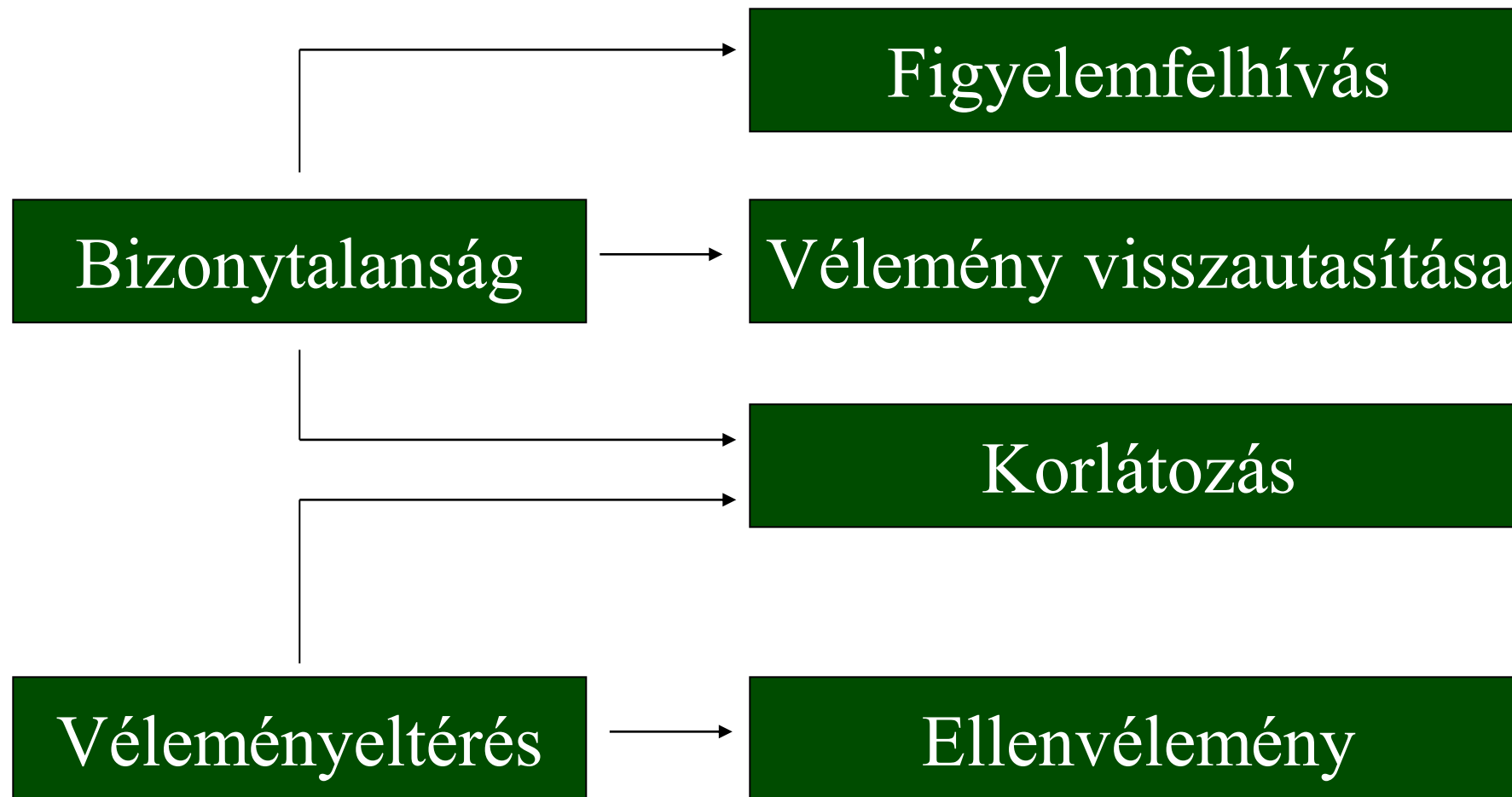
- Olyan lényeges és átfogó érvényű a vizsgálati hatókör korlátozása, illetve átfogó és összetett eredendő bizonytalanság merül fel, hogy a könyvvizsgáló nem tudott elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni és így nem áll módjában a pénzügyi kimutatásokról véleményt kifejezni.
- Nem azt jelenti, hogy a könyvvizsgáló nem végezte el munkáját a tőle elvárható gondossággal és mélységben.
- Az elvégzett könyvvizsgálat alapján a pénzügyi kimutatásokban fennmaradó bizonytalanság következtében a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó bármilyen véleménynyilvánítás visszautasításától eltérő vélemény félrevezető lenne a felhasználó számára.

Elutasító vélemény (ellenvélemény)

- A véleményeltérés olyan lényeges és átfogó hatású a pénzügyi kimutatások megítélése tekintetében, hogy a könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, miszerint a vélemény korlátozása nem tárja fel kellőképpen a pénzügyi kimutatások félrevezető vagy hiányos jellegét.
- A könyvvizsgáló azt, hogy a pénzügyi kimutatások véleménye szerint nem nyújtanak megbízható és valós képet, indokaival és bizonyítékaival alátámasztva megvitatja a vezetéssel, illetve, ha módja van rá, a tulajdonosokkal.
- Amennyiben a gazdálkodó szervezet vezetése lényeges kérdésekben nem végzi el a pénzügyi kimutatások korrekcióját, úgy indokolt az ellenvélemény nyilvánítása.

A minősített vélemény esetei

A minősítéseknek a könyvvizsgálói jelentésre és a könyvvizsgálói véleményre gyakorolt hatása

	Könyvvizsgálói jelentés	Könyvvizsgálói záradék
Figyelemfelhívás	minősített	tiszta
Korlátozott vélemény	minősített	minősített
Vélemény megadásának elutasítása	minősített	minősített
Elutasító vélemény	minősített	minősített

A könyvvizsgálói jelentés – terjedeleme szerint

- „Rövid” jelentés:
  - Megfelel a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardoknak
  - Általánosan használják
  - A rövid formájú könyvvizsgálói jelentés is megadja a felhasználóknak a szükséges tájékoztatást,
  - Amennyiben a pénzügyi kimutatások nem mutatnak be minden lényeges körülményt, ami a társaság vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetének megítéléséhez szükséges, annak a könyvvizsgálói véleményben kell tükröződnie.

- „Hosszú” (long-form) jelentés:
  - Nem kötelező, megbízó vagy a tulajdonos kérheti.
  - Részletesen bemutatja a pénzügyi kimutatások egyes adatait, esetleg bázisadatokhoz viszonyított változását és az értékelésnél alkalmazott értékelési szabályokat.
  - Tartalmi elemei:
    - Független könyvvizsgálói jelentés
    - Általános információk
      - A megbízás és teljesítése
      - Áttekintés a társaságról (jogi, gazdasági viszonyok)
    - Az éves beszámoló
      - Általános megállapítások
      - Mérleg
      - Eredménykimutatás
      - Kiegészítő melléklet
    - Összefoglalás
    - Mellékletek
  - Nem tartalmazza a hosszú jelentés sem a könyvvizsgáló által végrehajtott könyvvizsgálati eljárások leírását, sem az azokra vonatkozó hivatkozást.
  - Nem tartalmazza a hosszú jelentés sem a könyvvizsgáló észrevételeit, sem a vezetésnek tett javaslatait.

A könyvvizsgálat folyamata

